

Iedereen een mening over gewasbescherming

Sinds wij in dit blad vorige maand pleitten voor een systeem-aanpak in het gewasbeschermingsbeleid waarbij niet steeds alleen wordt gekeken naar individuele middelen, blijkt dat meer partijen er zo over denken. Er is heel veel gezegd en geschreven over gewasbescherming in april. We proberen het hier voor u samen te vatten.

Belangrijkste was op 16 april de publicatie van de 'Toekomstvisie gewasbescherming 2030' van minister Schouten, opgesteld in samenspraak met veel stakeholders. Schouten wil naar geïntegreerde gewasbescherming met weerbare gewassen, samenhang tussen landbouw en natuur en minimale emissie en residuen van gewasbeschermingsmiddelen. Gewasbeschermingsmiddelen als laatste mogelijkheid in de strijd tegen ziekten, plagen en onkruid dus, en indien nodig dan het liefst 'groene' middelen. Daarbij moet de teler een goed inkomen kunnen verwerven en moeten teelten mogelijk blijven. Niet veel op aan te merken en er zijn sterke overeenkomsten met het Actieplan Plantgezondheid van de Brancheorganisatie Akkerbouw. Eén opvallend aandachtspunt: nergens wordt gesproken over de noodzaak om ook voldoende, veilig voedsel te blijven produceren.

Ook op 16 april was er een hoorzitting in de Tweede Kamer, met verschillende bedrijven en organisaties die ook een zienswijze konden indienen. Deze vertoonden grote overeenkomsten: inzetten op systeembenadering (dus aandacht voor onderlinge samenhang van maatregelen), op snellere toelating groene/laag-risico middelen, zorgen dat in Europa nieuwe verdelings technieken worden toegelaten en je realiseren dat landbouw niet helemaal zonder chemische middelen kan. Dit laatste werd niet alleen door de boerenorganisaties gemeld, maar ook door o.a. Wageningen Universiteit en Research.

Diverse symposia

Op 15 april hield Foodlog het tweede symposium 'Landbouw zonder chemie...hoe dan?' met de NAV in twee paneldiscussies. De werkgroep Versnelling Toelating Groene Gewasbeschermingsmiddelen (VTGG), waar de NAV ook aan deelnam, presenteerde haar aanbevelingen. Belangrijkste aanbeveling is een kleine (dus makkelijk te realiseren) wijziging in het toelatingsproces: door tijdens het beoordelingsproces al na een eerste voorlopige beoordeling andere fasen van het proces uit te gaan voeren kan veel tijd worden gewonnen. Tijdens

het symposium werd duidelijk, dat er wel erg makkelijk wordt gedacht, dat als de Nederlandse producten met minder gewasbeschermingsmiddelen worden geteeld, de consumenten daar dan graag een hogere prijs voor willen betalen. Was het maar zo makkelijk! Bovendien was er weinig oog voor mogelijke neveneffecten: immers, als men met machines mechanisch onkruid gaat wieden kost dat weer meer diesel wat de CO₂-emissie verhoogt en is er meer kans op bodemverdichting. Dus hier zou men wat breder moeten kijken naar alle duurzaamheidsaspecten. Op de Agriduurzamezondag (18 april) werd wel breder gekeken, maar ook hier bleef de discussie steken in de gedachte dat boeren 'gewoon moeten veranderen'. Ook in Brussel was er op 8 april een bijeenkomst over gewasbescherming. Opvallendste feiten hieruit: door meerdere partijen werd er sterk voor gepleit om in te zetten op meer kennisontwikkeling van hoe het nu écht moet, geïntegreerde gewasbescherming. Biologische middelen en maatregelen zijn niet zo maar een goede vervanger voor chemische middelen, het behoeft kennis van hoe alle factoren in het systeem in elkaar passen.

De schoonste landbouw is géén landbouw

Met alle discussies zou men haast vergeten dat de landbouw niet bestaat om de grond te beheeren, maar om voedsel te produceren. Waar men van allerlei andere sectoren vervuiling 'normaal' vindt (bijv. het eigen autogebruik...), ligt de landbouw voortdurend onder vuur. Helma Lodders (Tweede Kamer) heeft terecht kritische vragen gesteld aan de minister over het enorme gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in huishoudens en tuinen (vlooiën-, muggen- en mierenbestrijding), maar tot dergelijke zelfreflectie zijn burgers en organisaties als Greenpeace niet bereid. Natuurmonumenten (!) heeft nu besloten geen glyfosaat meer te gebruiken... waarbij wij ons afvragen waarom ze dat überhaupt deden, want onkruid is gewoon een plant op een verkeerde plek, en dat zou in de natuur toch geen rol moeten spelen! Vaak worden ook halve waarheden gepresenteerd zoals in de aflevering van Zembla op donderdag 25 april 'Bollengif in babyluiers' waar onderzoek werd gepresenteerd dat in 20 % van alle woningen in Nederland gewasbeschermingsmiddelen worden aangetroffen in het huisstof. Terwijl de conclusie van het RIVM-onderzoek was dat er wel stoffen rondom bespoten percelen worden gevonden maar dat de concentraties vele malen lager

liggen dan de goedgekeurde veiligheidsmarges.

Als men alle discussies volgt, krijgt men al gauw de indruk dat het gewoon onwil van boeren is om te stoppen met hun landbouwgif-verslaving. Dat niemand voor zijn plezier gewasbeschermingsmiddelen inzet wordt niet geloofd. De schoonste landbouw is géén landbouw maar dan is men overgeleverd aan importproducten waarop veel middelen die hier verboden zijn wel mogen worden toegepast.

Lichtpuntjes

Zijn er dan geen lichtpuntjes? Ja zeker wel! De visie van Schouten formuleert helder, dat ook van de zijde van de overheid stappen nodig zijn (mestbeleid, CRISPR-Cas). Schouten stelt ook duidelijk, dat de sector tijd moet krijgen om te veranderen. Bovendien heeft zij ook helder, dat chemische gewasbescherming nodig blijft en dat het achter de hand hebben van goede middelen ook helpt in de bereidheid van boeren om biologische middelen uit te proberen. En ook belangrijk: zowel Schouten als staatssecretaris Van Veldhoven hebben duidelijke plannen om herziening van de regelgeving binnen de EU over nieuwe verdelings technieken bovenaan de agenda van de nieuwe Europese Commissie te krijgen.

De NAV is betrokken bij de uitwerking van de toekomstvisie van LNV en zal daar alle punten inbrengen die het voor de boer écht mogelijk maken om aan de visie bij te dragen. Dit wordt vervolgd! **NAV**

Verkiezingsdebatten over landbouw

Voor de Europese verkiezingen worden twee debatten met kandidaat-Europarlementariërs georganiseerd. Op 6 mei om 20 uur is er een debat in De Schakel in Nijkerk. Hiervoor hebben alle leden en donateurs een uitnodiging ontvangen. Opgeven is gewenst en kan bij guusgeurts@yahoo.com.

Op 16 mei organiseert Plantum samen met o.a. NAV en LTO een debat met kandidaat-Europarlementariërs over alles wat landbouw betreft in de tent van Plantum op het Plein in Den Haag, van 19 tot 21.30 uur. Er zal ook een livestream zijn, zodat iedereen het ook thuis kan volgen. Opgeven is verplicht en kan via https://fd8.formdesk.com/plantum/Het_EU_land-_en_tuinbouwdebat.

De link naar de livestream wordt op 16 mei gepubliceerd op www.nav.nl. **NAV**

Tja, het begrip 'duurzaam' is verworpen tot een hype. Het lijkt er op dat 'duurzaamheidsdrammers' vooral zichzelf daarover op de borst slaan en dat vooral de ander duurzamer moet leven of tenminste

daar de rekening van moet betalen... In ieder geval buitelen de congres- en symposiumorganisatoren over elkaar heen met bijeenkomsten; van opiniesites tot aan de banken. Eén ding is helder: iedereen is voor een maatschappij en een leefwijze waarbij we gezond en met oog voor de volgende generaties opereren op het gebied van klimaat, milieu en arbeidsomstandigheden. Maar niemand wil een stap terug doen in onze

welvaart; sterker nog, alle maatschappelijke groeperingen willen of eisen financiële vooruitgang en meer materiële welvaart. Vandaar dat de retail met voedselprijzen tegen elkaar opbiedt met de laagste prijzen, de Aziatische containerschepen ons overspoelen met gemaksgoederen en dat 'we' eigenlijk geen primaire en industriële productie meer willen in de eigen omgeving. Daarbij ging het bij wijze van spreken gisteren over de pelsdierhouderij, vandaag over de veehouderij en de veenweides en morgen over gewasbescherming en meststoffen... Met verstandige politieke keuzes hebben wij daar in de akkerbouw antwoorden op; ervan uitgaande dat we met onze zeven tot negen miljard mensen op deze planeet willen blijven leven en eten. Maar bij die verstandige keuzes hoort een geïntegreerd beleid van marktpolitiek, innovatieve acties in de plantenveredeling, het toepassen van nieuwe bemestingssystemen en voldoende aanbod en be-

taalbaarheid van vruchtbare landbouwgrond. Dus politiek, de 'hand aan de ploeg': geen dumping door vrijhandelsakkoorden maar een eerlijke boerenprijs, een nieuw mestbeleid dat er voor zorgt dat wij ons organische stofpercentage kunnen verhogen en verschraving van de bodemvruchtbaarheid kunnen voorkomen, minder beslag op landbouwgrond voor allerlei 'speeltjes' en niet de pachtprizen door het Ministerie van Financiën laten opjagen, ons gezamenlijk inzetten voor ontwikkeling en toelating van veiliger (groene) gewasbeschermingsmiddelen en snelle plantenveredelingstechnieken. En ondertussen moet de boer er ook nog een 'boterham' aan kunnen verdienen, waarbij op dit moment de (termijn) marktvooruitzichten voor de komende oogst van aardappelen, suiker en granen te laag zijn... Over economisch duurzaam gesproken!

Teun de Jong

Hoe kansrijk zijn eiwitgewassen?

De afgelopen drie jaar hebben Udo Prins en Willemijn Cuijpers van het Louis Bolk Instituut (LBI) en Ruud Timmer van WUR-PPO Open teelten het project 'Kansrijke Eiwitgewassen' uitgevoerd met financiering door de Brancheorganisatie Akkerbouw, gekoppeld aan het EU-project 'Protein-2- Food'. We spreken met Udo en Willemijn over de resultaten.

Op de vraag wat de belangrijkste uitkomsten zijn, antwoorden zij: 'We hebben vier soorten peulvruchten onderzocht, namelijk witte en blauwe lupine, veldbonen en soja. Bij blauwe lupine zijn er weinig ontwikkelingen, de opbrengst is rond de 3 ton/ha en er zijn wel wat nieuwe rassen maar die zijn niet echt geschikt voor Nederland. De markt is ingestort toen Vivera zich terugtrok, blauwe lupine gaat nu alleen naar veevoer. Bij witte lupine ligt het anders: er zijn veel meer rassen, ook rassen die goed zijn voor de Nederlandse omstandigheden. Vooral de biologische teelt vindt afzet in de markt van conserven en vegetarische producten.

Bij veldbonen zien we de meeste beweging, ook als voedingsgewas. Dit is ingezet in 2015 in het EU-project Protein-2-Food. Omdat de winterveldbonen ineens in beeld kwamen hebben we die ook meegenomen in het project 'Kansrijke eiwitgewassen'. De eerste jaren waren de winterveldbonen veelbelovend, maar bij de zeer late vorst in 2018 bleken de Engelse rassen toch onvoldoende winterhard. Dat kan zijn opgetreden omdat er voor de vorst al een relatief warme periode was waardoor het gewas al voor de vorstperiode zijn winterhardheid verloor. Het lijkt er wel op dat winterveldbonen iets minder gevoelig zijn voor droogte, omdat ze al vroeger in het seizoen bloeien en peulzetten en daardoor de zomerdroogte voor kunnen zijn. Wat soja betreft: dit blijft een lastig gewas omdat je lang moet wachten met zaaien en een droog najaar nodig hebt voor de oogst. Met de afspraak tussen Agrifirm en Alpro-soja is er nu wel een mooie premiummarkt opgezet voor in Nederland geteelde soja, maar of dat op termijn voldoende is om die

teelt echt in de benen te houden is nog maar de vraag. Er is een grote coöperatie die GMO-vrije soja teelt in Italië en Roemenië en daar zal moeilijk tegenop te concurreren zijn. Er zijn inmiddels wel nieuwe rassen op de markt die wat vroeger zijn, maar daarvan is de opbrengst wel lager.'

Kansen en bedreigingen

Over wat de grootste bedreigingen zijn voor de peulvruchtenteelt zeggen de onderzoekers: 'Schimmels, en dan met name bruine roest en chocoladevlekken bij de veldbonen en anthracnose bij de witte lupines, zeker wanneer je de teelt laat meetellen voor de vergroening en dus geen gewasbeschermingsmiddelen mag gebruiken. In het jaar ervoor mag je wel aan onkruidbestrijding doen.'

En hoe kansrijk zijn de eiwitgewassen nu? 'Er is een telersgroep die een goede prijs krijgt voor biologisch geteelde witte lupine voor voeding. Maar in de gangbare teelt zien wij het meeste perspectief voor veldbonen, alhoewel de mengvoerindustrie nog geen kostendekkende prijs biedt voor de bonen. Dit komt o.a. omdat deze nog steeds de prijs baseren op de eiwitprijs van GMO-soja i.p.v. GMO-vrije soja. In de korte keten zijn er al veehouders die veldbonen rendabel telen voor eigen vervoeding. Daarnaast worden veldbonen ook weer meer gebruikt voor menselijke consumptie. Zo is er al vleesvervanger op de markt op basis van veldbonen, maar ook in maaltijdsalades zijn er volop mogelijkheden voor regionaal geteelde peulvruchten. In die salades worden nu vooral kikkererwten en linzen uit het buitenland gebruikt, maar die kunnen prima worden vervangen door in Nederland geteelde lupines of bonen. Voor de veldbonen zijn er genoeg rassen die weinig tannine (een bitterstof) bevatten en onbewerkt goed eetbaar zijn.' Overigens worden eiwitten uit veldbonen ook gebruikt om brood te verrijken voor ouderen en sporters.

De NAV pleit er voor dat ook in eiwitgewassen die voor de vergroening meetellen toch gewas-

beschermingsmiddelen mogen worden gebruikt, om zo de teelt te stimuleren. De NAV heeft met de Cool Farm Tool berekend, dat eiwitgewassen ook zeer gunstig zijn voor de CO₂-emissie op een bedrijf (zie www.nav.nl onder 'Klimaat'). De hele eindrapportage van het project Kansrijke Eiwitgewassen kunt u lezen via www.louisbolk.org/nl/publicaties/publicatie/?pubID=3416. **NAV**

Ontwikkelingen in de Cool Farm Tool

Op initiatief van de NAV is de Brancheorganisatie Akkerbouw (BO) lid geworden van de Cool Farm Alliance, de organisatie van alle ontwikkelaars en gebruikers van de Cool Farm Tool (CFT). De NAV was bij de jaarlijkse bijeenkomst, één dag voor leden, één dag open voor iedereen. Wat daar heel helder werd, is dat er al veel grote bedrijven werken met de CFT, o.a. Unilever, Heineken, Danone en diverse kunstmestproducenten. Ook wordt de CFT meegenomen bij het keurmerk SAI (Sustainable Agriculture Initiative). Dit geeft aan hoe breed geaccepteerd en gedragen de CFT is als de huidige best onderbouwde tool. Op de bijeenkomst werd ook gesproken over verbetering van de rekenregels met nieuwe wetenschappelijke gegevens. Daarbij gebruikt men onderzoeksresultaten van veel partijen, waaronder de WUR. De NAV heeft in een eerder stadium aangegeven, dat in de CFT het onderdeel vanggewassen wel erg summier was. Nu is men bezig om dit onderdeel uit te breiden, waarbij gekeken wordt naar de duur van de teelt van het vanggewas, de soort, eventuele mengsels en hoe het gewas er op staat. Dit onderdeel zal naar verwachting eind 2019 worden toegevoegd aan de CFT. Verder wordt er momenteel gewerkt aan vertalen van onderdelen die recent zijn toegevoegd, zoals irrigatie. **NAV**

Onder de titel 'NAV'er in beeld' interviewen we elke maand een NAV-lid. Deze maand Henk Janknegt, akkerbouwer in Zeewolde in Zuidelijk Flevoland, lid van de werkgroep Granen en actief bezig met precisiebemesting.

Henk Janknegt: 'Precisiebemesting met vloeibare meststoffen oplossing voor emissie-probleem.'

Introductie

Henk Janknegt (61) komt oorspronkelijk uit Watteringen (Westland), waar hij met zijn ouders een gemengd bedrijf had. Toen Den Haag ging uitbreiden zijn ze in 1991 uitgekocht en is Henk met zijn gezin verhuisd naar Zeewolde. Het bevalt hem goed in de Flevopolder. De centrale ligging vindt hij fijn, maar hij mist wel soms de Noordzeekust. Henk is getrouwd met Marjolein en heeft vier kinderen, twee zoons en twee dochters. De oudste zoon heeft de HAS afgerond, de jongste dochter studeert in Wageningen. Ook zijn jongste zoon gaat aan de HAS studeren, alleen de oudste dochter is een andere richting op gegaan en studeert in Amsterdam. Aangezien drie kinderen zich ontwikkelen in de agrarische richting, is het goed mogelijk dat één van hen later het bedrijf wil overnemen. Henk vindt dat ze vooral eerst de tijd moeten nemen om andere dingen te doen en rond te kijken in de wereld.

Henk heeft 65 ha grond en huurt ook nog grond bij. Hij teelt een traditioneel bouwplan, met fritesaardappelen, bieten, uien en graan. Henk teelt alles vrij. Hij zegt hierover: 'Ik teelde vroeger wel op contract, maar in een jaar met lage prijzen werden mijn aardappelen afgekeurd, ondanks dat ik dacht een goed contract te hebben. Een andere afnemer vond de partij wel prima, dus er was niets mis mee. Toen heb ik besloten voortaan alles vrij te telen, aardappelen en uien, dan heb je het gewoon zelf in de hand en dat bevalt me prima.' Over de periode sinds 1991 haalt hij gemiddeld het meeste rendement uit de uien: 'Ik teel ongeveer de helft rode en de helft gele uien. De rode uien zijn het meest rendabel, je moet wel even wennen aan de lagere opbrengsten maar de prijzen zijn gemiddeld veel beter.'

Druppelirrigatie

Henk heeft eind jaren '90 als pionier gewerkt met druppelirrigatie en heeft zelfs een bedrijf voor druppelirrigatie opgericht. Op het bedrijf van zijn ouders bij de kust hadden ze een buizeninstallatie, maar die had Henk verkocht toen hij naar de

klei in Flevoland verhuisde. Toen hij een jaar had gehad met veel doorwas en kort daarna bij zijn broer in Egypte was, zag hij dat er daar van alles mis was met de aardappelteelt maar dat ze juist het waterbeheer prima deden, met druppelirrigatie. Dat inspireerde hem om zoiets op zijn eigen bedrijf ook te gaan doen. Hij sloeg een bron en bouwde een rijenfrees om zodat hij er de leidingen mee kon leggen. De druppelleidingen lagen 2 cm onder de top in de rug. De druppelirrigatie geeft veel efficiënter watergebruik. En zijn afkomst uit het kassengebied van Nederland is duidelijk zichtbaar: net als veel tomatentelers nam hij elke week bladmonsters die hij liet analyseren. Aan de hand van de uitslag twee dagen later stelde hij dan de mineralengift in het druppelwater bij. Hij kreeg van de afnemer een cent extra op de prijs omdat hij een constante kwaliteit leverde. Die extra opbrengst compenseerde de hogere kostprijs maar bovendien haalde hij veel hogere opbrengsten, tot wel 100 ton/ha. Maar toen de afnemer de hogere prijs niet meer betaalde en er problemen waren met de bron, heeft hij de bron gesloten.

Precisiebemesting

Henk blijft ondanks het stoppen met druppelirrigatie actief bezig met precisiebemesting en waterbeheer. Henk: 'Ik heb natuurlijk in 2018 vaak teruggedacht aan mijn druppelirrigatie. Maar nu zou het vanwege de GPS nog efficiënter kunnen: als je de leidingen op 20 cm diepte legt met GPS kunnen ze gewoon blijven liggen en heb je ook niet elk jaar de extra kosten en arbeid. In combinatie met niet-kerende grondbewerking zou dat een prima stap richting verduurzaming zijn. Je gebruikt niet meer water dan nodig en je kunt de mineralen emissie-vrij toedienen. Momenteel ben ik bezig met proeven met vloeibare meststoffen in rijenbemesting in de bieten. We hebben op zes plaatsen in Nederland strokenproeven liggen hiermee. Suikerbieten hebben pas in het 4-6 bladstadium stikstof nodig. Je kunt dit emissievrij toedienen als je de vloeibare meststoffen in de rij inbrengt.' Het IRS is actief betrokken bij deze proeven.

Ook op het gebied van klimaat is Henk actief. Hij heeft de Cool Farm Tool gebruikt om zijn eigen bedrijf eens door te rekenen. Dit heeft ertoe geleid dat hij bewust omgaat met energie en bewerkingsmethodes.

Over boeren zonder boeren

Henk gaat regelmatig naar bijeenkomsten op het gebied van precisielandbouw, gewasbescherming en kringlooplandbouw. Bij veel van die bijeenkomsten zijn opvallend weinig boeren aanwezig. Men praat over wat de boeren zouden moeten veranderen, maar men praat te weinig mét de boeren. Hij ziet bij de kringlooplandbouw dat het vooral belicht wordt vanuit de veehouderij en de mest. Dat kan nog wel eens problemen opleveren bij de akkerbouwers, die nu gewend zijn om geld toe te krijgen voor het gebruik van mest, denkt hij. Maar hij mist ook aandacht voor reststromen: 'In luchtwassers zowel in de veehouderij als ook in de industrie worden zwavelzuur en ammoniak afgevangen. Deze reststromen worden veelal verkocht aan buitenlandse afnemers, maar er zou veel meer gebruik van moeten worden gemaakt in Nederland.'

NAV

Henk is al jaren lid van de tarwestudieclub Lelystad, waar Edo Veeman voorzitter van was. Toen Edo wilde stoppen als lid van de NAV-werkgroep Granen heeft hij Henk gevraagd om als zijn opvolger in de werkgroep te gaan. Dat heeft Henk gedaan en hij is toen ook lid geworden van de NAV. Dat bevalt hem wel. Henk zegt daarover: 'Het is prima dat de NAV er is voor de pure akkerbouwbelangen. Er is geen vertroebeling met tegenstrijdige belangen van andere sectoren'. **NAV**

Bedrijfsgrootte: 65 ha + gehuurde grond

Bouwplan:

20 ha fritesaardappelen

20 ha suikerbieten

20 ha uien

(helft rood en helft geel)

15 ha graan

En wat deed de NAV nog meer in april?

- De NAV heeft deelgenomen aan de vergadering van het bestuur van de Brancheorganisatie. Belangrijkste besluit was de aanstelling van André Hoogendijk als nieuwe directeur per 1 september. Hij is momenteel werkzaam bij de KAVB (Koninklijke Algemeene Vereeniging voor Bloembollencultuur).
- De NAV heeft het 15-jarig jubileumsymposium van de Nederlandse Vakbond Pluimveehouders (NVP) bijgewoond.
- LTO Akkerbouw, NAV, NAKJ en COSUN hebben een brandbrief gestuurd aan Minister Schouten over de problemen door het wegvallen van neonicotinoïden als zaadcoating van bieten. **NAV**

Langlopende pachtvorm wordt nieuwe standaard

Landbouwminister Carola Schouten heeft op 22 maart in een brief aan de Tweede Kamer de contouren van de nieuwe pachtregels gepresenteerd. Ze wil een nieuwe langlopende pachtvorm introduceren en tegelijkertijd de kortlopende pacht minder aantrekkelijk maken. Daarmee wil ze een duurzaam bodembeheer stimuleren. Ook wil ze dat verpachter en pachter samen betere afspraken kunnen maken. De NAV staat hier net als de Bond van Landpachters en

Eigen Grondgebruikers (BLHB) en het Nederlands Agrarisch Jongeren Kontakt (NAJK) in principe positief tegenover. Met name het bijdragen van langlopende pachtvormen aan meer continuïteit op het akkerbouwbedrijf en het gemakkelijker rendabel kunnen investeren in de grond spreekt aan. Maar dat Schouten verpachters ook meer mogelijkheden wil geven om voorwaarden te stellen aan duurzaam bodembeheer ziet de NAV als een afbreukrisico om als pachter/verpachter tot overeenstemming te komen. **NAV**

Toekomstvisie Meststoffen

Op 15 april presenteerde Meststoffen Nederland de 'routekaart' Kunstmest 4.0. Het is een goed onderbouwd stuk waarin de toekomstvisie van Meststoffen Nederland gekoppeld wordt aan andere relevante toekomstvisies zoals kringlooplandbouw. Men beperkt zich ook uitdrukkelijk niet tot kunstmest. Er worden vier focusgebieden genoemd waar Meststoffen Nederland een rol ziet voor zichzelf: 1. Advisering over gezonde

bodem en meststoffengebruik in samenhang met organische mest; 2. Productontwikkeling, waaronder herwinbare mineralen en toepassings-techniek; 3. Duurzame meststoffenproductie en 4. Gezamenlijke kennisontwikkeling. In de panel-discussie bij de presentatie heeft de NAV zich nogmaals uitgesproken voor streven naar evenwichtsbemesting. Het hele rapport is te lezen op www.meststoffennederland.nl. **NAV**

Kentekenplicht

In 2017 heeft de Tweede Kamer, o.a. vanwege bezwaren van de NAV, de algemene kentekenplicht en APK-plicht voor alle landbouwvoertuigen weggelast. Nederland is er nu door de EU op gewezen, dat voor landbouwtrekkers met een constructiesnelheid boven 40 km/uur moet worden voldaan aan de APK-plicht. Om te weten welke trekkers daar onder vallen, ligt er nu een wetsvoorstel om alle landbouwvoertuigen van een kenteken te voorzien. Daarmee kan makkelijk in de registratie worden opgezocht of men APK-plichtig is. Positieve verandering t.o.v. het eerdere wetsvoorstel is dat alleen snelle trekkers hoeven worden gekeurd. Bovendien is bereikt dat alleen aan de achterzijde een kentekenplaat nodig is en dat op bestaande trekkers geen kentekenverlichting nodig is. Registreren en betalen kan elektronisch, men hoeft dus nergens heen. Aanhangers moeten net als in de huidige regels een apart kenteken wanneer zij een maximum

constructiesnelheid hebben boven 25 km/uur. Alle andere aanhangers krijgen een eigen witte plaat die geregistreerd is op eigenaar en niet hetzelfde hoeft te zijn als de trekker er voor. Dit betekent dat men niet steeds platen hoeft te wisselen. De kosten zijn per voertuig of aanhanger € 18,- voor eenmalige registratie (voor 1 mei 2020) en € 12,- voor de kentekenplaat (voor 1 januari 2025). Tegenover de extra regels staat dat de maximumsnelheid op veel wegen wordt verhoogd naar 40 km/uur. Al met al vindt de NAV dit een aanzienlijk werkbaarder wetsvoorstel dan de voorgaande versie. Het debat in de Tweede Kamer is op 22 mei. **NAV**

Agenda

15 mei 2019	Vakbondenoverleg
22 mei 2019	Vergadering NAV-bestuur
26 juni 2019	Kaderdag NAV

Foto voorpagina: Gé Weisscher

Het eerstvolgende ledenblad verschijnt op 1 juni.

Voordelig kennismaken met de NAV!

Nog geen lid van de enige echte, onafhankelijke en sectorale vakbond van en voor akkerbouwers, de NAV?

Word dan nu lid. Dat is nu heel aantrekkelijk: tot 1 januari 2020 betaalt u € 100,-. Of: u bent al lid maar uw buurman of vriend nog niet? Help de NAV versterken en overtuig uw collega van het goede en nuttige werk van de NAV. Ook voor uw collega geldt: tot 1 januari 2020 is de contributie € 100,-.

De NAV is puur sectoraal voor het akkerbouwbelang en stelt het inkomen van akkerbouwers centraal. Belangenbehartiging kan plaatsvinden zonder concessies te doen aan andere sectoren. De NAV zet zich in voor faire opbrengststrijden, dat wil zeggen integrale kostprijs (dus inclusief vergoeding voor eigen arbeid en eigen vermogen) plus ondernemersmarge. De vakbond strijdt voor betere toekomstkansen dan degenen die de akkerbouw willen overleveren aan de grillen van de (wereld)markt. U ziet het: de NAV is uniek.

Lid worden kan via het inschrijfformulier. Dit kunt u vinden op www.nav.nl of pak de telefoon (06-15 62 44 60).

Nederlandse Akkerbouw Vakbond

Postbus 318
8250 AH Dronten

tel 06 - 15 62 44 60

e-mail info@nav.nl
website www.nav.nl

@NAV_AkkerBouwer

Nederlandse.Akkerbouw.Vakbond

Nederlandse Akkerbouw Vakbond

Contactpersonen

Voorzitter

Teun de Jong
0518 - 400 081

Regio Noord

Gerlof Bergmans
06 - 45 28 67 85

Regio Noordoost

Berend Jansema
0599 - 326 308

Regio Flevoland

Keimpe van der Heide
0320 - 213 611

Regio Noord-Holland

Tom Koenraadt
06 - 11 47 21 39

Regio Zuid/Zuidwest

Kees van Dijk
0167 - 502 211